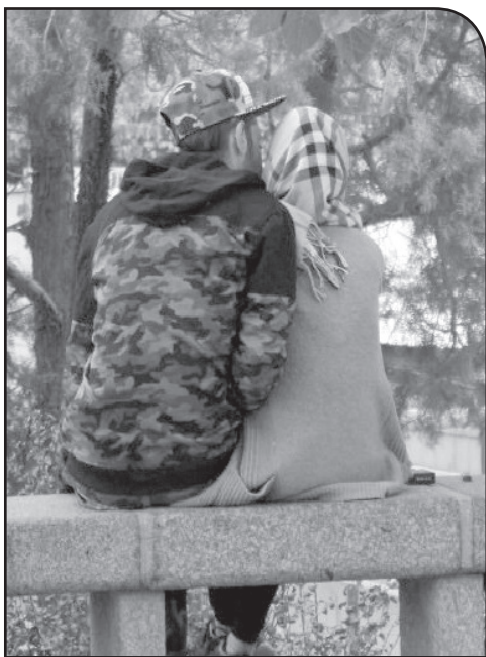

فصل هفت

روابط (جنسیتی) دختر و پسر

روابط (جنسیتی) دختر و پسر

خانه حاج حسین در محله به خانه هفت دختر و معروف شده بود... هفت تا دختر داشت، یکی از یکی خوشگلتر و خانمتر... عصرها پسرهای محل در پارک و بروی خانهشان جمع میشدند... حاج حسین، چند باری به آنها تذکر داده بود... ولی انگار از این گوش میگرفتند و از آن گوش در می کردند. در واقع، کمی دلشوره داشت... از یک طرف میخواست که دخترهایش درس بخوانند و بعد بخت خوبی نصیب آنها شود؛ ولی از طرف دیگر، حدس میزد که هوش و حواس یکی دو تا از دخترهایش پرت شده است... نمیدانست چه کار کند....

چنانکه میدانیم رابطه دوستی دختر و پسر در جامعه ما حرام است، ولی در اینجا برای صحبت با نسل جوان می‌خواهیم این بحث را خارج از استدلال-های مذهب و اعتقادات اسلامی بررسی کنیم. در اینجا کلامی چند از زبان پژوهشگران داخلی و خارجی بیان می‌کنیم:

پژوهشگرانی همچون دکتر ابهری (به نقل از خبرگزاری برنا، ۱۳۹۰) معتقدند که ۹۰ درصد دوستی‌های خیابانی، هوس‌آلود و بی‌هدف است.

تبعات بسیاری از این دوستی‌ها خاطراتی ناگوار چون شکست‌های روحی و عاطفی، یا سوءرفتارهای جنسی یا حتی سقط جنین است که در هیچ شرایطی در قوانین شرعی و معنوی ما جایز شمرده نمی‌شود. به هر حال، این دوستی‌ها در ایران تبعات منفی بسیار زیادی دارد و فرهنگ ما هنوز هم این دوستی‌ها را نپذیرفته است و هیچ قوانینی برای هدایت آن‌ها ندارد.

البته در غرب نیز وضع خوبی در این زمینه وجود ندارد. پرفسور دیوید بریج می‌گوید: «نرخ بالا و تأثیرات زیان‌بار خشونت در روابط صمیمی نوجوانان، به‌ویژه برای دخترها، ترس‌آور است. یافتن این موضوع که استعمار و خشونت در روابط دو جنس مخالف چنین زود شروع می‌شود، تکان‌دهنده است» (مدرسه‌ی مطالعات سیاست‌مدارانه دانشگاه بریستول، ۲۰۰۹). مطالعه‌ای در رابطه با دختران سیزده و تا هفده ساله نشان می‌دهد که حدوداً نُه دختر از هر ده دختر روابط نزدیک با جنس مخالف دارند و از هر شش دختر، یک نفر برای روابط جنسی تحت فشار قرار گرفته است و از هر شانزده دختر، یک نفر مورد تجاوز قرار گرفته است و حتی یک چهارم (۲۵٪) از دختران مورد خشونت‌های فیزیکی قرار گرفته‌اند. این در حالی است که تعداد بسیار کمتری (یک نفر از هر هفده نفر) از پسران از طرف دختران برای روابط جنسی تحت فشار قرار گرفته‌اند و تقریباً از هر پنج نفر یک نفر (۲۰٪) مورد خشونت فیزیکی دختران قرار گرفته‌اند (مدرسه مطالعات سیاستمدارانه دانشگاه، ۲۰۰۹).

از آنجایی که ارتباط ناپخته و غیرمتعهدانه بین دو جنس مخالف و جوان، هم در شرق و هم در غرب، تبعات نامناسبی در پی دارد و پژوهشگران داخلی و خارجی آن را با شواهد متقن مورد نقد قرار داده‌اند، این مسئله به‌عنوان یک مسئله اجتماعی آسیب‌زا در این کتاب در نظر گرفته شده است.

تعریف رابطه دختر و پسر

رابطه (یا دوستی) دختر و پسر به گونه‌ای تعامل بین دو جنس مخالف و جوان اشاره دارد که در آن مؤلفه کشش عاطفی - جنسیتی و/یا جنسی^۱ یکی از مهم‌ترین مؤلفه‌ها محسوب می‌شود. این مؤلفه فراهم آورنده‌ی نوعی آرامش در بین دو جنس مخالف است، حتی اگر این آرامش سطحی، موقت یا گذرا باشد. باوجوداین، آرامش نسبی این ارتباط معمولاً از ضمانت قانونی جدی برخوردار نیست و این نوع روابط در قوانین اسلامی ما جایی ندارد و مسئولیت و تعهد مشخصی برای دو طرف ایجاد نمی‌کند و امکان ثبت و دفاع از حقوق دو طرف را فراهم نمی‌کند.

این روابط به خاطر اینکه در قواعد اجتماعی و مذهبی ما جایی ندارند و در شرایط ناپختگی، عدم هوشیاری و آگاهی نوجوان و عدم مراقبت خانواده اتفاق می‌افتد، معمولاً سست هستند.

ارتباط مناسب دو جنس مخالف چه ویژگی‌هایی دارد؟

اما ویژگی‌های یک ارتباط مناسب بین دو جنس مخالف، اعم از نامزدی، ازدواج دائم یا یک ارتباط سالم، چیست؟ به نظر می‌رسد که در هر سن و سالی موارد ذیل در روابط بین دو جنس مخالف از اهمیت زیادی برخوردار است: صداقت: صداقتی که در آن فرد خواسته‌ها و اهداف خود را از این ارتباط

۱. اگرچه لفظ‌های جنسی و جنسیتی در اینجا مشابه به نظر می‌رسد، باین‌حال منظور از جنسیت، خصوصیات است که یک فرهنگ یا جامعه برای زنان و مردان مشخص می‌کند. لفظ جنسی بیشتر به تفاوت‌های زیستی، هورمونی، جسمی و کروموزمی اطلاق می‌شود. یک دختر یا پسر ممکن است که به علت نیازهای زیستی یا جنسی به یکدیگر کشش داشته باشند یا اینکه ممکن است نیاز داشته باشند که یکسری از رفتارهای خاصی را که در فرهنگ خاصی یک زوج برای طرف مقابلش انجام می‌دهد، دریافت کنند. مثلاً، شاید دختران در ایران علاقمند باشند کسی از آنان مراقبت کند و پسران با مردان از اینکه مسئولیت کسی را به عهده دارند، به خود بیالند. در اینجا منظور از کشش عاطفی - جنسیتی، کشش و عواطفی هستند که نسبت به نقش‌های زنانه یا مردانه در یک جامعه خاص برانگیخته می‌شوند.

به‌صورتی شفاف مطرح کند.

هوشیاری و آگاهی نسبت به خود و طرف مقابل: هوشیاری و آگاهی نسبت نیازها و شرایط خود و دیگری از اهمیت زیادی برخوردار است. به‌طور مثال، هدف از این ارتباط چیست؟ آیا شرایط و زمینه‌های فرهنگی و خانوادگی دختر و پسر متناسب است؟ ترجیحاً در این بخش بهتر است که از کمک یک مشاور استفاده شود و خانواده نیز در جریان ارتباط دو جوان باشد.

سلامت: چنان‌که قبلاً گفته شد، ورود به ارتباط با کسی که از لحاظ روانی یا از لحاظ جسمانی دچار مشکلاتی است، می‌تواند فرد را با دشواری‌های زیادی مواجه کند. از این‌رو، فرد هم باید به سلامت و توان خود در تحمل سختی‌های زندگی و هم از میزان سلامت روانی و جسمانی طرف مقابل خود آگاه باشد.

تعهد: با توجه به سه مؤلفه فوق (صداقت، هوشیاری و سلامت)، فرد می‌تواند تصمیم بگیرد آیا حاضر است در برابر طرف مقابل خود متعهد شود؟ حدود و اندازه این تعهد چقدر است؟ آیا طرف مقابل حاضر است این میزان تعهد را از وی بپذیرد؟ اگرچه مرزهای این تعهد، تا حدی قابل تغییر است، اما نمی‌توان مرزهای اخلاق و تعادل را نادیده گرفت. در این رابطه قوانین شرعی و اجتماعی و اخلاقی تا حد زیادی می‌توانند به تعریف تعهدات انسانی بین دو جنس مخالف کمک کنند.

تکامل: انسان برای تکامل پا به عرصه وجود گذاشته است. تکامل خود و دیگری موضوعی است که باید در شکل‌دادن به تعهدات و در ارتباطات و تعاملات دو جنس مخالف، به‌ویژه همسران، مورد توجه باشد.

قداست: اگر کسی فکر کند که تنها تفاهم بین دو زوج برای حفظ روابط آن‌ها کافی است، احتمالاً خطای زیادی را مرتکب می‌شود. اگرچه ارتباط

مؤثر بین دو زوج بسیار مهم است، اما کافی نیست. در بسیاری از موارد، ارزش‌های اخلاقی و معنوی به رابطه بین دو جنس مخالف شکل می‌دهد. اساساً قداست و معنویت فضایی را ایجاد می‌کند که در آن ارزش‌های مهم اخلاقی مرزهای خوبی را برای مراقبت و تکامل انسان‌ها فراهم می‌کند، مانند توجه به رعایت حق الناس، عمل به تعهدات خود در قبال دیگری، حفظ آبروی یکدیگر، مراقبت از رازهای یکدیگر ...

عوامل مؤثر

پیش از پرداختن به بحث پیشگیری باید پذیرفت که این روابط معمولاً به علت بیدارشدن طبیعی نیازهای فیزیولوژیک، ناپختگی طبیعی این سنین، روابط سرد و غیرصمیمانه والدین، همسالان نامناسب، شرایط روانی نامناسب، عدم التزام به اخلاق و ورود فرهنگ غربی به جامعه ایرانی اتفاق می‌افتد. در کادر ۷-۱ خلاصه‌ای از عوامل مؤثر بر این پدیده مشاهده می‌شود.

باید تأکید کرد که مهم‌ترین علل شیوع چنین پدیده‌ای بیدارشدن نیازهای جنسی نوجوان و ورود فرهنگ غربی به کشور ماست. برای پیشگیری از این پدیده، پیش از هر چیز، باید پذیرفت که نباید برخوردی نامعقول با این پدیده داشت. در هر حال، ما یا باید تابع فرهنگ سنتی خود باشیم و نوجوان را برای ازدواج دائم آماده کنیم یا باید پذیریم که او خود، دیر یا زود، وارد نوعی ارتباط با جنس مخالف خواهد شد. باید تأکید نمایم که متأسفانه ازدواج را در بسیاری از موارد ورود فرهنگ غربی، لذت‌گرایی و سخی شرایط اقتصادی به تأخیر انداخته است و دوستی‌های زود هنگام را ترویج داده است. یک ازدواج دائم، یک ازدواج مستحکم و پرثمر است و در شرایطی که فرد از بلوغ روانی برخوردار باشد، بجاست که آن را توصیه کنیم. اما شاید چنین شرایطی

برای ازدواج همیشه فراهم نباشد.

ویژگی‌های دختر و پسر خطرات	ویژگی‌های فردی خطرات
عدم التزام به اخلاق و سبک‌های تعامل غیرمسئولانه با جنس مخالف	مسائل روحی و روانی: اعم از عدم بلوغ و پختگی افراد که ناشی از سن کم نوجوان و عدم ثبات کافی نوجوان در ارزش‌های فردی وی است. وجود مشکل در کنار آمدن با استرس و اضطراب، مسائل جسمانی: مثل برانگیختگی طبیعی نیازهای جنسی.
	
<u>زمینه‌ها</u> رابطه سرد و صمیمی والدین با فرزندان که می‌تواند با طلاق والدین یا رابطه غیرمنسجم آن‌ها تشدید شود شرایط شرایط فرهنگی (مانند عدم پاسخ مناسب فرهنگ ما به نیازهای معقول جوانان، ورود فرهنگ غربی به جامعه ایرانی، کم‌رنگ شدن فرهنگ مذهب در برخی از اقشار جامعه) قرارگرفتن در دایره همسالانی که الگوهای غربی ارتباط بی‌پروا را ترویج می‌کنند.	
کادر ۷-۱: عوامل مؤثر بر دوستی‌ها آسیب‌زای دو جنس مخالف	

به هر حال، خواه انتخاب ما ازدواج دائم باشد یا هر نوع ارتباط دیگری، توجه به هوشیاری، صداقت، تعهد، تکامل، سلامت و قداست در روابط بین دو جنس مخالف بسیار مهم است و باعث می‌شود آسیب‌های این نوع روابط به حداقل می‌رسد. البته شکل‌گیری هر نوع رابطه‌ای با مراقبت مشاوره و مراقبت

خانواده بهبود می‌یابد.

اساساً تمام راهکارهای محلی باید همراه با اعتماد، اطمینان، علم و آگاهی باشند و در زمان اوج‌گیری نیازها اعمال شوند. ولی نیازهای نوجوان تداوم دارد، پس راهکارها باید تداوم مناسب داشته باشند. با توجه به مطالبی که قبلاً نیز مطرح شده است، پیشگیری محله‌مدار از روابط جنسیتی دختر و پسر را نیز می‌توان از دو راه حمایت و مشارکت محدود کرد.

طرح‌های محلی پیشگیری

برنامه‌های حمایت از جوانان در دو نوع از موسسات محلی حداقل می‌تواند شکل گیرد: مؤسساتی که به‌صورت مستقیم با مسائل روانی و عاطفی نوجوانان در ارتباط هستند و مؤسساتی که محل تردد و تعامل نوجوانان هستند. پیشنهادات زیر برای برخورد محلی با این پدیده ارائه می‌شوند:

مربیان موفق: مربیان کارآمدی پرورش دهیم.

بسیاری از پدران، مادران و مسئولان پرورشی از خود سؤال می‌کنند: مربیانی که قرار است فرزندان ما را آموزش دهند، چه باورها، ارزش‌ها و راهکارهایی برای پرورش فرزندان ما دارند؟!

معلمان و مشاوران تربیتی همیشه در معرض پرسش‌های نوجوانان هستند و به‌صورت طبیعی این احتمال وجود دارد که برخی از آنان نوجوانان را به روشی ناکارآمد راهنمایی کنند. پس بسیار ضروری است که آن‌ها در وهله‌ی نخست درست انتخاب شوند و سپس آموزش‌هایی را در این زمینه ببینند. این آموزش‌ها برای مربیان، معلمان و مشاوران دبیرستان‌های دخترانه و پسرانه ضروری است؛ چراکه امکان ارتباط ناسالم برای هر دو جنس وجود دارد.

از این رو، هدف کلی طرح بهبود کیفیت مشاوره یا آموزش‌های مستقیم و غیرمستقیم معلمان، مشاوران و مربیان پرورشی در رابطه با ارتباط نوجوان با جنس مخالف است.^۱ معلمان، مشاوران و مربیان باتجربه و موفق در این آموزش از تجارب خود برای دیگران می‌گویند.

اهمیت عفاف و خودداری و راه‌های متعهدانه ارتباط باجنس مخالف در این آموزش‌ها مورد تأکید دوچندان قرار می‌گیرند. همچنین، مشکلات ارتباط‌های ناپخته دو جنس مخالف و خشونت‌های احتمالی مطرح می‌شود. علاوه بر این، تکنیک‌های نفوذ اجتماعی اثرگذار به معلمان، مشاوران و مربیان (زن یا مرد) منتقل می‌شوند. این آموزش‌ها برای مربیان، معلمان و مشاوران دبیرستان‌های دخترانه و پسرانه ضروری است.

در صورتی که آموزش و پرورش منطقه‌ای خاص از همکاری امتناع ورزد، هنوز امکان دعوت از پرسنل آموزش و پرورش از طریق نیروهای محلی معتمد به محلی خارج از مدرسه در یک مسجد یا فرهنگسرا نیز وجود دارد. بی‌شک، تأکید ما بر فعالیت‌های محلی و مردمی، به معنای سلب مسئولیت از سازمان‌های متولی این امر نیست.

دقت‌نظرهای لازم:

- آموزشگران مجرب بهتر است از بین افراد باتجربه و چه بسا از نیروهای اخلاقی، توانمند و موفق و خوش سابقه در آموزش و پرورش انتخاب شوند که قدرت ارتباط مؤثر با همکاران خود را دارند.

۱. یکی از اهداف معین کتی طرح که می‌تواند تأثیرگذاری طرح را بسنجد، می‌تواند این باشد که تعداد مشاوره‌ها، نکات آموزشی یا سخنرانی‌های موفق مربیان یا مشاوران یک مدرسه افزایش یابد. در این راستا، هم نظر دانش‌آموزان و هم نظر مشاوران خبره، علمی و کارآمد اهمیت دارد. به عبارتی، سخنرانی یا نکات آموزشی باید هم توسط دانش آموز مفید تلقی شود و هم از نظر مشاور کارآمد و علمی دیده شود. برای این موضوع می‌توان از دانش‌آموزان پرسید که در دوره در مورد نکات مفید مربوط به زندگی که از مدرسین خاص و یا مشاورین خود فراگرفتند صحبت کنند و آنها را شماره کنند و یا کیفیت مشاوره مشاوران به صورت منظم ارزیابی شود.

● آموزش و پرورش باید معلمان، مشاوران و مربیانی (زن یا مرد) را برای حضور در چنین دوره‌هایی ملزم کند، اما اگر در این رابطه امکاناتی وجود نداشت، مردم محل باید چنین خواسته‌ای را از مربیان - به‌ویژه مربیانی که در این زمینه ضعیف عمل کرده‌اند - داشته باشند. آنچه برای این طرح از لحاظ پرسنل، مواد، زمان، مکان و هزینه لازم است، عبارت‌اند از:

پرسنل: پرسنلی که به اندازه کافی توانمند باشند و بتوانند به آموزش مشاوران، معلمان و مربیان بپردازند؛ این نیروها می‌توانند از طرف آموزش و پرورش باشند یا از طریق نیروهای تأمین شوند.

مواد موردنیاز: حداکثر جزواتی در این رابطه قابل تهیه است.

زمان موردنیاز: حدود چهار ساعت آموزش و بحث مناسب به نظر می‌رسد. مکان انجام آن: بهترین مکان مدارس است، ولی فرهنگسراها، مساجد یا دیگر مراکز محلی نیز قابل استفاده‌اند.

هزینه: هزینه از صفر تا یک هزینه معقول که هزینه آموزش معلمان و مشاوران و مربیان است، متغیر است و می‌تواند از منابع آموزش و پرورش یا منابع محلی تأمین شود. برای تشویق مربیان به منظور حضور در جلسات محلی نیز بهتر است کمک هزینه یا هدایایی تهیه شود.

والدین متعهد: واقع‌بینی، صمیمیت و برخورد مؤثر والدین را تقویت کنیم. برخی از والدین در کنترل رفتار یا برخورد مناسب با نوجوان خود دچار مشکلاتی هستند و این دوره‌ها به‌ویژه برای والدینی مناسب است که برای اولین بار با نوجوانان خود در سن بلوغ برخورد می‌کنند. هدف این دوره کمک به واقع‌بینی و ارتباط مؤثر والدین با نوجوانانشان در مورد ارتباط با

جنس مخالف است.^۱ بهتر است این نوع دوره‌ها در کنار والدین باتجربه‌تر و موفق در جلسه اولیا و مربیان در مدارس، دفاتر مشاوره، فرهنگسراها، خیریه‌ها و ... برگزار شود. در این دوره‌ها والدین حداقل از دو موضوع آگاه می‌شوند:

- اول، راه‌های برخورد معقول و منطقی با نیازهای جنسی نوجوانان را به والدین آموزش دهند. چنان‌که قبلاً نیز به آن اشاره شد، فرهنگ فعلی ما نامزدی یا دوستی‌های مشروع همراه با نظارت خانواده، یا ازدواج دائم را می‌پذیرد. در صورتی که والدین دوستی‌های مشروع را برای فرزندان خود می‌پسندند، باید مراقب باشند که استمرار دوستی‌های مختلف باعث نشود که ازدواج دائم، سن مناسب تشکیل خانواده و به‌ویژه سن باروری به تأخیر بیافتد. باید پذیرفت که استمرار الگوی دوستی (دختر و پسر) دشمن جدی تشکیل زودهنگام خانواده و پرورش نسل‌های جوان در جامعه است و ازدواج در سنین مناسب ضامن وجود یک جامعه جوان است. البته، در ترغیب نوجوان به ازدواج نباید اصرار یا اجبار بیهوده از طرف خانواده انجام شود. اگر جوان یا نوجوان در ازدواج احساس اجبار داشته باشد، در برخی مشکلات طبیعی زندگی دچار مشکل خواهد شد و احساس پشیمانی خواهد کرد و والدین خود را مسئول مشکلات خود خواهد دانست.
- دوم، راه‌های ایجاد ارتباط مؤثر و صمیمی با نوجوانان (به‌ویژه دختر)

۱. یکی از اهداف عینی و کمی طرح که می‌تواند تأثیرگذاری طرح را بسنجد، می‌تواند این موضوع باشد که والدینی که در طرح شرکت می‌کنند. در آخر متقاعد شده باشند که باید راه متعهدانه و مطمئنی را در رابطه با تمایلات نوجوان خود به جنس مخالف، برگزینند و حتی باب چنین صحبت‌هایی را با نوجوان خود باز کنند. تعداد چنین والدینی باید به‌صورت معناداری، در مقایسه با قبل از ورود به دوره، افزایش یابد. همچنین، باید تعداد والدینی که یک رابطه دوستانه و راحت (در رابطه با نیازهای جنسی) با نوجوان خود برقرار می‌کنند، در مقایسه با قبل از این برنامه افزایش یابد.

آموزش داده شود تا نوجوانان به راحتی مشکلات و نیازهای خود را با والدین مطرح کنند. این ارتباط باید همراه با قاطعیت غیر مستبدانه و تأکید بر اصول اخلاقی باشد تا اثرگذاری مثبتی در پی داشته باشد. پس از اینکه والدین از موضوعات آموزشی دوره‌ها آگاه شدند، می‌توان از آن‌ها خواست که در آگاه‌سازی دیگر والدین یا دیگر فعالیت‌های اجتماعی در این زمینه فعال شوند.

دقت‌نظرهای لازم:

شاید برخی از مهم‌ترین موانع، تعصبات برخی والدین، عدم توجه کافی به نوجوان و نداشتن وقت باشد: به این منظور:

- تبلیغات کافی انجام شود تا والدین به این برنامه‌ها جذب شوند. تا حد امکان باید تلاش کرد که والدین هر دو (مادر و پدر) در جلسه حاضر شوند.
- جلسه با یک کلیپ تأثیرگذار شروع شود و ابتدا الگوهای نامناسب در برخورد نشان داده شود.
- جلسات باید کوتاه (یکی دو جلسه دو ساعته) ولی پربار باشند تا والدینی که کمبود وقت دارند، بتوانند از برنامه‌ها استفاده کنند.
- در ارائه مطالب باید دقت شود و تلاش شود که درجایی که والدین دچار تعصبات هستند، مطالب با دقت و تأثیرگذاری بالا مطالب منتقل شوند. این موضوع مهارت زیادی را می‌طلبد. نباید بر مواضع فرهنگی مخالف والد اصرار کرد و آن‌ها را بی‌ارزش شمرد. تنها باید به آنان گفت که وقتی غریزه و نیاز به یک جنس مخالف در نوجوان بیدار می‌شود، دوره متعهدانه پیش روی شماست و از آنان خواست که بهترین و مطمئن‌ترین راه را در فضای خرده‌فرهنگ خود انتخاب کنند.

آنچه برای این طرح از لحاظ پرسنل، مواد، زمان، مکان و هزینه لازم است، عبارت‌اند از:

پرسنل: متخصصانی که بتوانند با والدین ارتباط بگیرند و با کمک والدین موفق و باتجربه‌تر آن‌ها را متقاعد کنند تا یکی از دو راه متعهدانه و ممکن را برای پاسخ به نیاز معقول نوجوان بپذیرند.

مواد موردنیاز: شاید بروشور یا فیلم‌های از پیش ساخته‌شده.

زمان موردنیاز: یک یا دو جلسه دو ساعته که برای والدین علاقمند در برنامه‌های یک مرکز (به صورت مرتب در فواصل منظم زمانی) تکرار شود. مکان انجام آن: مدرسه، سرای محله، خانه‌های سلامت، فرهنگسراها و ... هر محلی که مورد اعتماد والدین باشد.

هزینه: هزینه برای پرداخت به متخصصان برای تعداد محدودی جلسات که می‌تواند بعداً در فواصل منظم زمانی تکرار شود. محل تأمین هزینه می‌تواند آموزش و پرورش، شهرداری، خیرین یا حتی خود والدین باشد.

کرسی آزاداندیشی نوجوان: بحث‌های آزاد نوجوانان را در مورد روابط جنسیتی تقویت کنیم.

بسیاری از والدین علاقمندند که نوجوانانشان به‌صورتی خودخواسته از روابط آسیب‌زا دوری کنند. در این طرح، هدف آگاه‌سازی و سوق‌دادن نگرش، به‌ویژه رفتار نوجوانان، به سمت روابط متعهدانه در رابطه با جنس مخالف است.^۱ از آنجایی که حضور در جلسات آموزشی در محله وقت و برنامه‌ریزی

۱. یک هدف عینی و کمی در این رابطه می‌تواند تأثیرگذاری طرح را بسنجد، می‌تواند این موضوع باشد که نوجوانانی که از این دوره‌ها خارج می‌شوند در پاسخ به سئوالاتی مشخص در رابطه با ارتباط با جنس مخالف (که خوب طراحی شده باشند و بدون نام و نشان به‌صورت مکتوب پاسخ داده می‌شوند) موضعی روشن، متعهدانه و مطمئنی پیدا کرده باشند و نکات یا مثالهای مرتبط با "تعهد" که در این بحثها مطرح شده را بازگو کنند. راه‌های مناسبتر و موثرتری نیز در

بیشتری می‌طلبد و شاید اصلاً انگیزه اولیه آن وجود نداشته باشد، افراد دلسوز محلی می‌توانند سخنرانی (در کنار پرسش و پاسخ) و بحث‌هایی (در قالب پرسش و پاسخ) را در سطح محله یا سازمانی که جوانان در آن رفت‌وآمد دارند، اجرا کنند. مؤسساتی همچون مدارس، دانشگاه‌ها، فرهنگسراها، خانه‌های سلامت، کانون‌های پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی، سازمان‌های مردم نهاد و... می‌توانند در این برنامه همکاری کنند.

چنان‌که قبلاً نیز اشاره شد. بحث‌ها و کرسی‌های آزاداندیشی، یکی از بهترین راه‌های متقاعدسازی هستند؛ چرا که یکی از بهترین انواع استدلال‌ها، استدلال‌های دو طرفه هستند؛ استدلال‌هایی که در آن‌ها نوجوان در بحث‌ها مشارکت کند و شاهد استدلال‌های موافق و مخالف در خصوص روابط یا دوستی دختر و پسر باشند. در این بخش توصیه می‌شود که نوجوانان با استدلال‌های موافق و مخالف در این زمینه آشنا شوند. در هر حال، نباید از طرح دیدگاه‌های طرفدار روابط دختر و پسر ترسید؛ زیرا نوجوان به هر حال با آن‌ها مواجه می‌شود. در نتیجه، بهتر است با اجازه طرح ایده‌ی این طرفداران و سپس با رد آن‌ها نوجوان را در مقابل آن‌ها ایمن کرد.

چنان‌که ال فرانزوی (ترجمه، ۱۳۸۱) دیدگاه مک‌گوییر را منتقل می‌کند: «... همان‌طور که با تزریق مقدار کمی از ویروس می‌شود بدن را در برابر بیماری مجهز کرد، با آشنا کردن مردم با مقدار کمی از دیدگاه‌های مخالف نیز می‌شود آن‌ها را در برابر این دیدگاه‌ها مقاوم کرد».

بحث‌ها یا کرسی‌های آزاداندیشی در این طرح دو هدف دارند:

رابطه با سنجش میزان تاثیر این بحثها می‌توان داشت، من جمله اینکه، روابط غیرمتعهدانه در بین نوجوانان به صورت مشخصی کاهش یافته باشد. این موضوع از طریق شواهد مشخصی که نشانگر وجود رابطه نوجوان با جنس مخالف است (مثل، سؤال از والدین در مورد تعداد تماسهای تلفنی طولانی و آراستن خاص و ویژه و بی دلیل خود در زمان‌های معین و...)، قابل بررسی است.

- نوجوانان را از تبعات دوستی‌های نامناسب آگاه نمایند،
- و آنان را به رابطه متعهدانه یا ازدواج علاقمند کنند.

عدم پختگی، عدم حمایت اجتماعی و خانوادگی و عدم ثبات و تعهد تماماً از مضرات دوستی‌های بی‌پشتوانه خیابانی است. باید پذیرفت که فرهنگ فعلی ما در برخورد با نیازهای جنسی نوجوانان یا نامزدی‌ها و دوستی‌های مشروع و متعهدانه را می‌پسندند یا ازدواج دائم را پذیراست. بی‌شک، برخی از نوجوانان و جوانان دوستی‌های آگاهانه و متعهدانه را می‌پسندند. پس باید راه‌های مراقبت از روح و جسم به صراحت به این جوانان و نوجوانان آموزش داده شود، تا درگیر روابط جنسی غیرمتعهدانه و آسیب‌زا نشوند.

در صورتی که آن‌ها به این مباحث تمایل پیدا کردند، به دوره یا دوره‌هایی «روابط مستحکم نسل جوان» که در بخش بعد توضیح داده می‌شود، دعوت می‌شوند.

دقت‌نظرهای لازم:

- فردی که بحث را شروع، هدایت و نتیجه‌گیری می‌کند، باید هم به دین و هم به روان‌شناسی آگاه باشد و عرف‌های غلط جامعه را بشناسد. این فرد در عین حال که غیرمتعصب است، باید بداند که با متعصبان چگونه برخورد کند و با برخورداری از ذهنی غیرمتعصب، نباید بازیچه هر تفکر به‌ظاهر مدرنی قرار گیرد.
- فضای محل و مهارت و توانمندی هدایت‌کننده برنامه باید به‌گونه‌ای باشد که تمسخر، تحقیر و برخوردهای اهانت‌آمیز در آن فضا اجازه داده نشود. در ابتدای این جلسه می‌توان بر عبارت‌هایی همچون اینکه «خدا می‌داند و می‌پوشاند و همسایه نمی‌داند و می‌خروشد» تأکید کرد.
- باید چنین فضای امنی برای بحث وجود باشد تا امکان طرح مشکلات

وجود داشته باشد. اگر چنین فضایی آماده نیست، حداقل برخی پرسش‌ها باید به صورت مکتوب و بدون نام مطرح شوند.

- این فرد باید آموزش‌های لازم را دیده باشد، تا تأثیرگذار و کارآمد عمل کند. احتمالاً روحانی آموزش دیده در رابطه با روانشناسی و یا روانشناسی متمایل و آگاه به دین که تسلیم برخی عرف‌های غلط جامعه (خواه سنتی و خواه مدرن و خواه پسامدرن) نباشد و دارای تجربه مشاوره داشته باشد، نیز می‌تواند برای این موضوع مناسب باشد.
- البته، این احتمال وجود دارد که روحانیون در همه مناطق جامعه‌ی مخاطب مورد استقبال قرار نگیرند یا حتی چنین روحانی‌هایی وجود نداشته باشند. در چنین شرایطی، روان‌شناسان متدین و با تجربه و بانفوذ می‌توانند کمک مؤثری باشند.

- در آخر، تبلیغ دفاتر مشاوران ذی‌صلاح که بتوانند پرسش‌های فردی بی‌پاسخ را پاسخ دهند، مفید است.

آنچه برای این طرح از لحاظ پرسنل، مواد، زمان، مکان و هزینه لازم است، عبارت‌اند از:

پرسنل: پرسنل هر مدرسه، فرهنگسرا یا کانون محلی مرتبط با آسیب‌های اجتماعی که حاضر به ارائه‌ی بحث و کرسی‌های آزاداندیشی در محله باشند. هر پرسنل توانمندی که بتواند بحث‌های آزاد را به‌خوبی تسهیل و هدایت کند. مواد موردنیاز: حداکثر شاید موادی جهت پذیرایی یا ارائه‌ی بحث لازم باشد. زمان موردنیاز: بستگی به تقاضا و نیاز جوانان آن محل دارد؛ شاید دو الی سه ساعت بحث در هر پانزده روز یک‌بار، ماهیانه یا هر دو ماه برای شروع مناسب باشد.

مکان انجام آن: هر مؤسسه یا محلی که نوجوانان در آن رفت‌وآمد کنند، محل

خوبی محسوب می‌شود.

هزینه: هزینه مربوط به پرداخت به پرسنل هماهنگ‌کننده کرسی‌ها و بحث‌ها است. متخصص روان‌شناسی، مددکار، تسهیل‌گر یا هدایتگر توانمندی باید بحث را شروع، هدایت و نتیجه‌گیری کند. این هزینه را به‌راحتی می‌توان از منابع آموزش و پرورش، منابع محلی، خیرین، شهرداری یا حتی منابع پرداختی خود مردم نیز تأمین کرد.

روابط قابل اعتماد: روابط جنسیتی امن را تقویت کنیم.

نوجوانان و جوانان در این طرح با همین عنوان به دوره‌ای دعوت می‌شوند که در آن نوجوان (یا جوان) بسیار جدی‌تر به یک ارتباط متعهدانه که در بهترین حالات ازدواج است، ترغیب می‌شود و در این مسیر آماده می‌شوند. از این رو، هدف کلی این طرح کمک به نوجوان برای آماده‌شدن و حرکت به سمت ازدواج یا حداقل یک رابطه متعهدانه است.^۱ از آنجایی که برخی از نوجوانان (و جوانان) احتمالاً نسبت به کلمه ازدواج گرایش ندارند، نام این دوره روابط «قابل اعتماد» (یا متعهدانه) نام دارد، اما این دوره به نوجوانان کمک می‌کند تا چند مرحله را پشت سر بگذارند:

- کمک به بلوغ روانی نوجوان (یا جوان): نوجوان در این دوره‌ها هر چه سریع‌تر باید به سمت شناخت خود حرکت کند تا معیار و مسیر زندگی خود را بهتر بشناسد و راه‌های ارتباط مؤثر و حل تعارض و پذیرش مسئولیت را تمرین کند. به عبارتی، سریع‌تر به بلوغ روانی برسد و برای ازدواج یا حداقل

۱. یک هدف عینی و کتی در این رابطه که می‌تواند تأثیرگذاری طرح را بسنجد، می‌تواند این موضوع باشد که نوجوانانی که از این برنامه خارج می‌شوند، پس از مدتی مورد مصاحبه قرار گیرند و در پاسخ به پرسش‌هایی مشخص (که خوب طراحی شده باشند و بدون نام و نشان به صورت مکتوب پاسخ داده می‌شوند) ازدواج (در عنوان و قالبی امن و متعهدانه) را راه و تصمیم خود در رابطه با ارتباط با جنس مخالف برشمارند.

یک ارتباط متعهدانه آماده شوند؛ ارتباط متعهدانه‌ای که می‌تواند بعداً زمینه‌ساز ازدواج شود.

همچنین توصیه می‌شود که جوانان و نوجوانان تا حدی با معیارهای صحیح ازدواج آشنا شوند (اگرچه آشنایی با معیارهای ازدواج را به‌صورت خاص‌تر در طرح «تسهیل ازدواج آگاهانه» قابل توضیح است).

- گرایش جدی‌تر به ازدواج (یا حداقل یک ارتباط متعهدانه): نوجوانان و جوانان در این دوره‌ها باید ترجیحاً به ازدواج ترغیب شوند؛ ازدواجی که می‌تواند ساده، آسان و بی‌تشریفات شکل گیرد و تعهدی زیبا برای شروع یک خوشبختی حساب‌شده باشد.

البته، در شرع ما می‌توان ارتباط متعهدانه ولی موقت نیز داشت، اما این نوع روابط به شکوفایی نسل بعد جامعه ایران و پرورش آنان کمک نمی‌کند و زیاد مطلوب نیست. ازطرف دیگر، همه می‌دانیم که فضای غالب بر خرده‌فرهنگ‌های موجود در جامعه ازدواج زود هنگام را نمی‌پسندد و همه‌ی جوانان تن به ازدواج نمی‌دهند؛ پس، حداقل باید یک ارتباط متعهدانه در جامعه مورد پذیرش قرار گیرد و به‌عنوان «یک حداقل» پذیرفته شود.

- حرکت در مسیر ازدواج آگاهانه. نوجوانان بالغ و پخته و نیز جوانانی که آمادگی ازدواج را یافته‌اند و راه ازدواج دائم را برای برخورد معقول با نیازهای جنسی خود انتخاب می‌کنند، می‌توانند مورد حمایت مراکز و کانون‌های مختلف مرتبط با ازدواج دائم قرار گیرند و در دوره‌ی «تسهیل ازدواج آگاهانه» که پیش از این در بخش ناسازگاری زناشویی توضیح داده شد، شرکت کنند.

دقت‌نظرهای لازم:

● در ترغیب نوجوان به ازدواج نباید از طرف آموزشگر، خانواده یا دوستان

اصرار بیهوده انجام شود. تنها هدف باید این باشد که نوجوان بالغ (از نظر روانی) آزادانه تصمیم بگیرد و بخواهد مسئولیت یک زندگی را متعهدانه بپذیرد. اگر در شروع جوان احساس اجبار داشته باشد، به احتمال زیاد در برخی سختی‌های طبیعی زندگی، دچار مشکل خواهد شد و احساس پشیمانی خواهد کرد.

- سی‌دی‌های کمک آموزشی برای کمک به بلوغ روانی نوجوان (و مرور مطالب) می‌تواند بسیار مفید باشد.

- دفاتر ثبت ازدواج در محلات می‌توانند جوانان را به حضور در این دوره‌ها ترغیب کنند تا با پختگی هر چه بیشتر و با بلوغ روانی بالا به ازدواج قدم گذارند.

آنچه برای این طرح از لحاظ پرسنل، مواد، زمان، مکان و هزینه لازم است، عبارت‌اند از:

پرسنل: پرسنل توانمند و متخصص هر مدرسه، فرهنگسرا یا کانون محلی مرتبط با ازدواج که حاضر به ارائه‌ی سخنرانی (همراه با پرسش و پاسخ) برای نوجوانان در محله باشند.

مواد موردنیاز: جزوات و منابع متناسب با دوره.

زمان موردنیاز: بستگی به تقاضا و نیاز جوانان آن محل دارد؛ شاید ماهیانه یا هر دو ماه یک‌بار برای شروع مناسب باشد.

مکان انجام آن: هر محل قابل اعتمادی مثل هر کانون محلی مرتبط با خانواده.

هزینه: حداقل دو نوع هزینه در این طرح باید پیش‌بینی شود: هزینه مرتبط با پرداخت به پرسنل هماهنگ‌کننده‌ی برنامه‌ها و هزینه پرداخت به متخصص آموزش‌دهنده. یک متخصص روان‌شناس یا مددکار توانمند باید سخنرانی یا

دوره را هدایت کند. این هزینه را به راحتی می توان از منابع آموزش و پرورش، منابع محلی، خیرین، شهرداری یا حتی منابع پرداختی خود مردم نیز تأمین کرد.

حامیان کرامت نوجوان: مراقبتی دوستانه، صمیمی و نزدیک را تقویت کنیم. بسیاری از والدین یا مسئولان مدارس به صورتی غیر مستقیم به وسیلهی دوستان فرزندان شان از آن ها مراقبت می کنند و این روش غیر مستقیم در برخی شرایط مورد نیاز است. هدف این طرح مراقبت نوجوانان توسط یکدیگر در رابطه با پیشگیری از روابط غیر متعهدانه است.^۱ اگر چه این طرح برای دختران ضرورت بیشتری دارد، اما برای پسران هم قابل اجراست. در این طرح یک مشاور و روان شناس مورد اعتماد در محل، خواه در مدرسه و خواه در خارج از آن، از نوجوانان می خواهد که از همسالان خود مراقبت کنند. انجام دو نوع فعالیت در این گروه ممکن است:

مراقبت از همسالان در معرض آسیب. رهبر گروه در این نوع فعالیت از نوجوانان می خواهد که در صورت آشنایی دوستان با جنس مخالف، او را ترغیب کنند که حتماً اول با یک مشاور معتمد یا اعضای معتمد خانواده خود مشورت کند؛ به خاطر اینکه ممکن است دچار آسیب شود. این نوجوانان باید یکدیگر را در شرایط خطرناک عاطفی حمایت کرده و به صورت کاملاً خصوصی و محرمانه به مشاوران معتمد هدایت کنند.

انجام فعالیت های ساده به نفع همسالان خود: در این نوع مشارکت از نوجوان خواسته می شود که فعالیت اجتماعی ساده ای را انجام دهند؛ مشارکت

۱. یک هدف عینی و کمی در رابطه با این طرح که می تواند تأثیرگذاری طرح را بسنجد، می تواند این موضوع باشد که تعداد نوجوانانی که فعالیت ساده ای به نفع روابط امن و متعهدانه انجام می دهند، افزایش یابد. همچنین تعداد نوجوانانی که تحت حمایت همسالان خود هستند و به یک مشاور متعهد (معرفی و معین شده در طرح) در رابطه با ارتباط با جنس مخالف مراجعه می کنند، نیز در مجموع باید در محله افزایش یابد.

مختصری که شامل فعالیت‌هایی همچون نوشتن مطلب کوتاهی در مورد روابط سالم دو جنس مخالف یا هر موضوع مهم دیگری می‌شود. همین موضوع باعث مراقبت از نوجوان می‌شود، یعنی موجب می‌شود که نوجوان خود را در زمره طرفداران یک رابطه متعهدانه ببیند؛ به عبارتی، نگاه مثبت نوجوان نسبت به خود و رفتارهای خود باعث می‌شود که سخت‌تر به روابط غیرمتعهدانه نزدیک شود.

باید به یاد داشت که چنین نوجوانی با همه فعالیت‌های اجتماعی ممکن باز هم نیازهای طبیعی خود را دارد و نمی‌توان به نیازهای طبیعی او بی‌تفاوت بود. نوجوان تا زمانی که نیازهای او برطرف نشده است، در معرض خطر است و باید به او آموزش‌های لازم را در رابطه با مراقبت از خود ارائه کرد. در صورت نیاز به جنس مخالف و پیش از نزدیک شدن به فردی، باید به یاد داشته باشند که با مشاور یا اعضای امین خانواده خود مشورت کنند.

دقت‌نظ‌های لازم:

- همان‌طور که نام این طرح مشخص می‌کند، نوجوانان باید فضای فعالیت‌های خود را در فضای حفظ کرامت و تعالی دوستان خود ببینند.
- اعضای گروه «حامیان کرامت نوجوان» باید ترجیحاً در دوره «روابط (جنسیتی) امن» شرکت کرده باشند.
- هماهنگ‌کننده باید ارزش رازداری را به گروه آموزش دهد و به‌عنوان ارزش کلیدی گروه باید به‌صورت جدی فرهنگسازی شود. مهم‌ترین نکته در این طرح حفظ اسرار دختران در معرض آسیب و/یا آسیب‌دیده است و رازداری و اعتماد به دوست همسال از مهم‌ترین کلیدهای موفقیت این طرح به‌شما می‌رود. دوستان به‌صورت طبیعی از رازهای دوست خود آگاه می‌شوند و باید بدانند که این رازها نباید جایی بازگو

شود، مگر خطری بسیار جدی فرد را تهدید کند. آنان باید بدانند که اگر کسی راز را در جایی بازگو کند، این خطر وجود خواهد داشت که راز آنان نیز جایی بازگو شود. رازداری مشاور و اعتماد به او و ایجاد فضایی امن نیز از دیگر الزامات این طرح است. اگر مشاور امین، رازدار و معتمد در مدرسه قادر به ایجاد چنین فضای امنی نباشد، مشاور محلی یا مشاوران محله‌های مجاور بهترین گزینه خواهند بود.

● وجود مشاوران و روان‌شناسان حرفه‌ای و زبده که بتوانند با دختران (یا پسران) آسیب‌دیده یا در معرض آسیب کار کنند، از دیگر الزامات این طرح است.

آنچه برای این طرح از لحاظ پرسنل، مواد، زمان، مکان و هزینه لازم است، عبارت‌اند از:

پرسنل: در این طرح، مشاور در درون مدرسه یا درون محله گروه را هدایت و هماهنگی می‌کند، در مورد رازداری آموزش دهد و فعالیتهای ساده را به اعضای گروه می‌سپارد. یک روان‌شناس بالینی، مشاور زبده یا مددکاری حرفه‌ای به نوجوانان آسیب‌دیده یا در معرض آسیب (ارجاع داده شده) مشاوره می‌دهد. بدین ترتیب، وجود یک مشاور معتمد در محل ضروری است. رازداری و اطمینان مهم‌ترین سرمایه پرسنل این طرح محسوب می‌شود. نوجوانان باید اعتماد کنند و دوستانشان را از سر دلسوزی به سمت یک فرد معتمد هدایت کنند.

مواد موردنیاز: -

زمان موردنیاز: روان‌شناس، مشاور و مددکار محلی به زمان نیاز دارد تا گروهی از نوجوانان را در مورد امانتداری و روش هدایت همسالان به یک متخصص محلی آموزش دهد. ابتدا، یک جلسه سه الی چهار ساعته

از آموزش و سپس هر هفته زمانی را به مرور فعالیت‌های ساده یا پاسخ به سؤالات آنان اختصاص دهد.

مکان انجام آن: هر کجا که امکان ایجاد و حفظ اعتماد وجود دارد.

هزینه: پرداخت هزینه‌ای معقول به روان‌شناس یا مددکار به‌ویژه در محلی مثل مدرسه که او وقت اضافی برای آموزش و هماهنگی فعالیت‌ها می‌گذارد، لازم است. این هزینه به تناسب فعالیت‌ها و زمان صرف‌شده متفاوت است. اما پرسنل دیگری در محل باید به دختران آسیب‌دیده یا در معرض آسیب که به او ارجاع داده می‌شوند، مشاوره دهد. در صورتی که نوجوانان قادر به پرداخت هزینه مشاوره هستند، آن را پرداخت می‌کنند؛ اما در صورتی که نوجوانان نتوانند هزینه مشاوره خود را پرداخت کنند، باید بن‌هایی در اختیارشان قرار گیرد. این بن‌ها می‌تواند در دست همسالان گروه کرامت قرار گیرد تا به دوستانشان بدهند. هزینه این بن‌ها از طریق مراکز بهزیستی، خانه‌های سلامت و مردم خیر پرداخت شود و در اختیار مشاور هماهنگ‌کننده قرار گیرد و هر وقت لازم بود تعدادی در اختیار اعضای گروه قرار می‌گیرد تا به دوستانشان بدهند.

تبلیغ روابط متعهدانه: از محل‌های پرتردد برای تقویت روابط امن و متعهدانه استفاده کنیم.

محل‌ها یا مؤسساتی که محل تردد و تعامل نوجوانان هستند - همچون مؤسسات ورزشی یا هنری (تئاتر یا سینما) یا نمایشگاه‌های مختلف یا پارک‌هایی که محل تردد نوجوانان هستند - می‌توانند محل تبلیغات و نشر اطلاعات یا اجرای فعالیت‌های مربوط به «روابط امن» باشند. این مؤسسات می‌توانند نوجوانان و جوانان را به‌صورتی غیرمستقیم در این زمینه آگاه نمایند

یا فعالیت گروه‌هایی را که مستقیماً در این زمینه دوره گذاشته‌اند، تبلیغ کنند. برخی برنامه‌های فرهنگی نیز در همان محل‌ها قابل اجراست؛ مانند اجرای تئاتری هنرمندانه در زمینه رابطه دختر و پسر در پارکی که محل حضور نوجوانان است. بی‌شک، باید در فضاها یا محله‌هایی که خطرات بیشتری وجود دارد، برنامه‌های تبلیغاتی بیشتری را در نظر گرفت. بعد از هر فعالیت تبلیغاتی می‌توان آدرس و شماره یک دفتر مشاوره کارآمد و معتمد را به نوجوانان انتقال داد تا در صورت نیاز، بتواند به آن مراجعه کنند. بدین ترتیب، هدف کلی این طرح، تقویت روابط امن و متعهدانه در قالب فعالیت‌های فرهنگی (و در صورت نیاز مشاوره) در اماکن پرتردد (و مناسب) است.^۱

دقت‌نظرهای لازم:

- شاید مهم‌ترین نکته در این طرح شناسایی کارآمد پاتوق‌های نوجوانان و انتخاب روش‌های مناسب فرهنگ‌سازی و متقاعدسازی است.
- حضور برخی سازمان‌ها، مانند سازمان فرهنگی و هنری شهرداری‌ها، با هدف تسهیل فضا و امکانات در این زمینه می‌تواند بسیار مفید است.
- برخی فعالیت‌های فرهنگی ممکن است به بروز برخی حاشیه‌ها و رفتارهای خارج از عرف منجر شوند. ازاین‌رو، باید تا جای ممکن از امنیت فضای فعالیت فرهنگی مراقبت کرد و تمهیدات لازم را در نظر گرفت.
- می‌توان بن‌های از پیش پرداخت‌شده (توسط خیرین یا نهادهای متولی)

۱. یکی از اهداف عینی و کتبی طرح که می‌تواند تأثیرگذاری طرح را نشان دهد، می‌تواند این موضوع باشد که به مرور زمان رفتارهای فرهنگی مناسبی در رابطه با جنس مخالف در سطح این اماکن تردد مشاهده شود. همچنین، تعداد مراجعه‌کنندگان که با بن‌های مشاوره این طرح (با مشخصات متمایز از دیگر بن‌هایی که شاید در محله توزیع شده باشند) به مشاوران متعهد طرح مراجعه می‌کنند، نیز در مجموع باید قابل قبول و یا چشمگیر باشند و یا به صورتی (در مقایسه با دیگر طرح‌ها و یا گذشته همین طرح) تفاوت معنادار داشته باشد.

برای مشاوره نوجوانان و جوانان نیازمند مشاوره توزیع کرد.
آنچه برای این طرح از لحاظ پرسنل، مواد، زمان، مکان و هزینه لازم است، عبارت‌اند از:

پرسنل: هر نوع فعالیت فرهنگی، پرسنل خاص خود را می‌طلبد. ساده‌ترین آن پخش بروشورهای داستانی واقعی، جذاب و کوتاه در این رابطه است. همچنین، تئاترهای کوتاه و جذاب از دیگر فعالیت‌های فرهنگی مناسب محسوب می‌شوند.

مواد موردنیاز: در ساده‌ترین شکل، بروشورهایی داستانی جذاب در رابطه با این نوع روابط بین نوجوانان پخش می‌شود.

زمان موردنیاز: زمان لازم به نوع فعالیت بستگی دارد. تئاتر و برخی فعالیت‌های فرهنگی زمان بیشتری می‌برد و پخش بروشور زمان کمتری می‌برد.
مکان انجام آن: پارک‌ها و محل‌های تردد نوجوانان، به‌ویژه دختر، مناسب‌ترین مکان‌های تبلیغات هستند.

هزینه: در ساده‌ترین شکل خود (پخش بروشور) هزینه زیادی نیاز ندارد، اما هزینه تهیه بروشورهای داستانی و دستمزد ساعت‌های محدود برای هماهنگ‌کننده‌ای که فعالیت داوطلبان بزرگسال یا نوجوان را هماهنگ و هدایت کند، لازم است. با این حال، هزینه‌ها در شکل‌های پیچیده‌تر فعالیت فرهنگی طبیعتاً بیشتر می‌شوند. اگر در این فعالیت به‌صورتی محتاطانه از گروه حامیان کرامت نوجوان آموزش دیده (نوجوانان پسر برای پسران و نوجوانان دختر برای دختران) کمک گرفته شود، بار بخشی از هزینه‌ها و ... سبک می‌شود. در عین حال، استفاده از این نیروها دقت، مراقبت (از آنان) و برنامه‌ریزی نیاز دارد.